

NAĐI

JE

RJEŠENJE

Program Davora Nađija,

kandidata za gradonačelnika Zagreba

Lokalni izbori, svibanj 2021.

FOKUS

DAVOR NAĐI

KANDIDAT ZA GRADONAČELNIKA GRADA ZAGREBA

SABORSKI ZASTUPNIK

PREDSJEDNIK STRANKE FOKUS

Drage sugrađanke i sugrađani,

vjerujem da se slažemo s riječima poznatog kantautora Drage Diklića: „Zagreb je najljepši grad“! Oko toga dvojbe nema, no može li Zagreb postati grad s kvalitetnom i transparentnom gradskom upravom, koja brine o investicijama, obrazovanju, prometnoj infrastrukturi, prostornom uređenju i drugim aspektima važnim za život građana?

Ja znam da može.

Konkretna rješenja za to naći ćete u ovom programu mene kao kandidata za gradonačelnika i liste stranke FOKUS za Gradsku skupštinu Grada Zagreba. Jedinim sam kandidat za gradonačelnika koji ima iskustva u vođenju grada. Bio sam zamjenik gradonačelnika Svete Nedelje, u kojoj smo, u samo jednom mandatu, ukinuli prirez i smanjili komunalna davanja te koja je postala najtransparentniji grad u Republici Hrvatskoj. Istovremeno smo realizirali mnoge infrastrukturne projekte i privukli investicije od kojih je najpoznatija ona Rimac Automobila.

Može li se takva politika preslikati na Zagreb? Ja znam da može.

Prioritet će biti **uštede**, kroz porezna rasterećenja, **ukidanje prireza** i financijsku stabilizaciju grada. Uštede nisu smisao same po sebi, nego su one tu s ciljem „otvaranja prostora“ za otplatu dugova, porezna rasterećenja i ulaganje u nove projekte. Uštede objašnjavaju odakle ćemo financirati sve što navodimo u ovom programu, što niti jedna druga stranka niti kandidat nisu rekli.

Fokus ćemo svakako staviti i na **transparentnost**, koja i inače odlikuje lokalnu politiku stranke FOKUS. Transparentnost je bitna kako bi građani znali na što se troši novac poreznih obveznika i kako bi aktivno mogli sudjelovati u kreiranju gradskog proračuna. Sve gradske financije učinit ću u potpunosti dostupnim online i na taj način uvesti red u rad gradsku upravu i poduzeća.

Fokus je također bitno staviti i na **infrastrukturu**, prvenstveno na obnovu i izgradnju škola i bolnica te na nova prometna rješenja. Zagreb bi mogao oko 3 milijarde kuna godišnjih vlastitih sredstava izdvajati za obnovu infrastrukture, financiranje novih projekata i svoje komponente obnove Zagreba. Uz sve navedeno, program stranke FOKUS nudi **novi sustav gospodarenja otpadom** temeljen na dobivanju energije iz otpada gdje Zagreb više ne bi bio kantograd.

Stoga te ovim putem pozivam da pročitaš cjeloviti program stranke FOKUS te NAĐI RJEŠENJE za sve lokalne probleme i izazove.

Za promjene u Zagrebu treba provjerena formula i snažni rezovi, a fokusom na **TRANSPARENTNOST, RACIONALIZACIJU POSLOVANJA I ULAGANJE U INFRASTRUKTURU** moći ćemo s ponosom reći da je Zagreb ne samo najljepši, već i uređen grad.

Davor Nadi, mag.oec.

Kandidat stranke FOKUS za
gradonačelnika Zagreba

SADRŽAJ

1. FOKUS NA PRIORITETE	1
1.1. Uštede	1
1.1.1. Prostor za uštede.....	1
1.1.2. Planirane uštede prema prijedlogu Davora Nađija	4
1.1.3. Ukupne planirane uštede = 3,2 milijarde kuna.....	7
1.1.4. Sažetak poglavlja.....	7
2. FOKUS NA UPRAVLJANJE GRADOM	8
2.1. Investicijski plan za Zagreb	8
2.1.1. Paket poreznih olakšica.....	8
2.1.2. Probiznis politike i deregulacija.....	9
2.1.3. Privlačenje kapitala kroz Zagrebačku burzu	11
2.1.4. Rezultat.....	12
2.2. Transparentnost	12
2.2.1. Financije i nabava.....	12
2.2.2. Prostorno planiranje	12
2.2.3. Okoliš.....	13
2.2.4. Gradska poduzeća i ustanove	13
3. FOKUS NA VIZIJU GRADA ZAGREBA	14
3.1. Infrastruktura	14
3.1.1. Zdravstvo, odgoj i obrazovanje, treća dob.....	14
3.1.2. Promet.....	15
3.1.3. Zdravstveno - prometni centar Blato	17
3.1.4. Vodovod i odvodnja	17
3.2. Gospodarenje otpadom	18
3.2.1. Zagreb je kantograd bez dugoročne strategije.....	18
3.2.2. Zagreb treba promjenu sustava gospodarenja otpadom.....	18
3.2.3. Shematski prikaz zbrinjavanja otpada iz kućanstava.....	21
3.2.4. Zašto je predložen takav sustav?	22
3.3. Socijalna politika i sport	22

1. FOKUS NA PRIORITETE

1.1. Uštede

1.1.1. Prostor za uštede

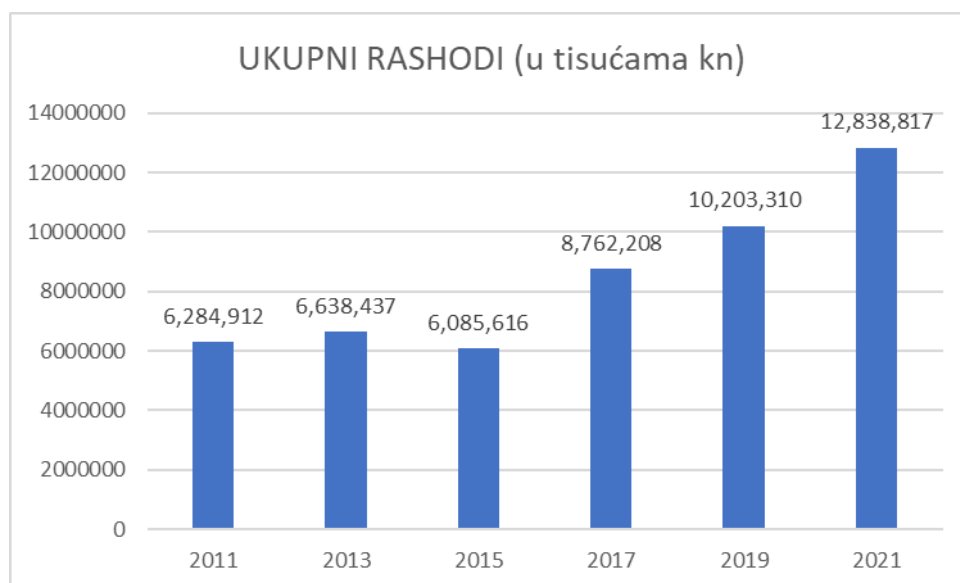
Ukupni proračun grada Zagreba planiran za 2021. godinu je 14 milijardi kuna. Umanjen za račun financiranja, ukupni rashodi su planirani u razini 12,8 milijardi kuna. U tablici niže su prikazana izvršenja proračuna svake druge godine od 2011 godine (bez računa financiranja) uz plan proračuna za 2021. godinu.

NAPOMENA: Podaci u tablici su u tisućama kuna, a izvor svih podataka u dokumentu su službene stranice grada Zagreba.

	2011	2013	2015	2017	2019	2021
UKUPNI RASHODI	6,284,912	6,638,437	6,085,616	8,762,208	10,203,310	12,838,817
Rashodi poslovanja	5,487,810	5,928,996	5,756,652	8,078,017	8,974,924	11,085,876
Rashodi za zaposlene	1,487,644	1,430,279	1,511,640	2,701,594	3,073,160	4,840,254
Materijalni rashodi	2,031,893	2,141,050	2,264,751	3,120,156	3,357,022	3,698,795
Financijski rashodi	51,805	53,310	117,371	95,175	67,895	68,280
Subvencije	717,897	864,475	632,563	694,527	836,995	829,121
Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg	62,534	49,609	56,116	55,570	61,236	193,322
Naknade građanima i kućanstvima	318,812	451,267	474,031	645,820	789,212	876,719
Ostali rashodi	817,225	939,006	700,180	765,175	789,404	579,386
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	797,102	709,441	328,964	684,191	1,228,386	1,752,941

1.1.1.1. Ukupni rashodi

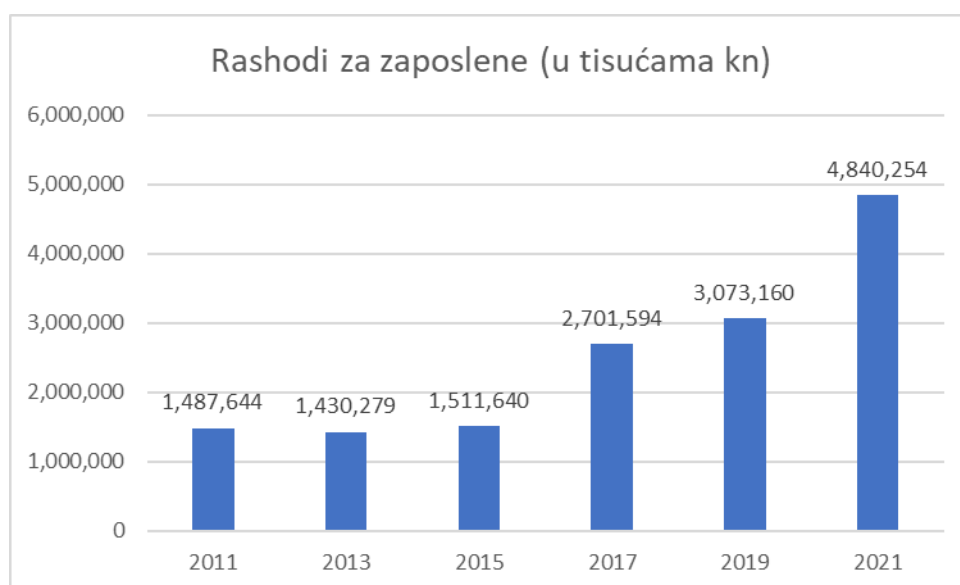
Ukupni rashodi su u 10 godina **udvostručeni** s 6,3 milijarde na 12,8 milijardi kuna!

1.1.1.2. Rashodi za zaposlene

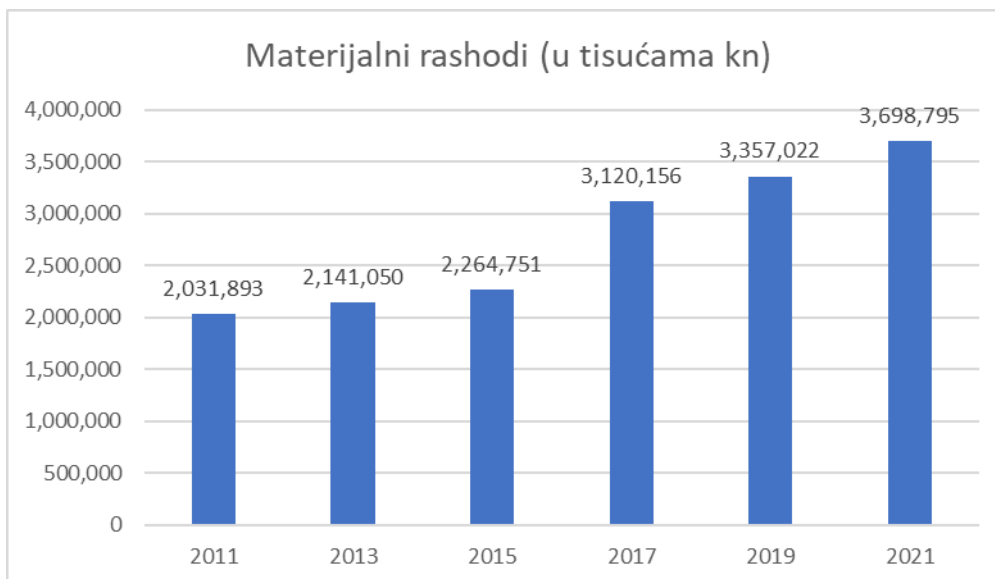
Rashodi za zaposlene su u 10 godina narasli s 1,5 milijardi na 4,8 milijardi kuna. Ako isključimo promjenu u metodologiji koja sada uključuje i otprilike 1,6 milijardi kuna za obrazovanje koje se osiguravaju iz državnog proračuna, to je i dalje udvostručenje rashoda za zaposlene u 10 godina s 1,5 milijardi na 3,1 milijardu kuna. Nadalje, 2016. godine su promjenom metodologije uključeni proračunski korisnici što je te godine podignulo rashode za zaposlene za otprilike 900 milijuna kuna. Ako i tu metodološku promjenu uzmemo u obzir, tada trebamo usporediti 2016. godinu u odnosu na 2021. g. U tih 5 godina, rashodi za zaposlene su narasli dodatnih 30%.

Važna napomena je da ovdje NISU uključene plaće Holdinga i ZET-a.

1.1.1.3. Materijalni rashodi

Materijalni rashodi su od 2011. godine narasli s 2 milijarde na 3,7 milijardi kuna u 2021. g. Tu se evidentiraju popratni troškovi zaposlenika (službeni automobili, mobiteli, računala...), ali i održavanje infrastrukture te fakture koje gradska poduzeća ispostavljaju središnjem proračunu. I ovdje se radi o gotovo udvostručenju (porast 85%) u 10 godina.

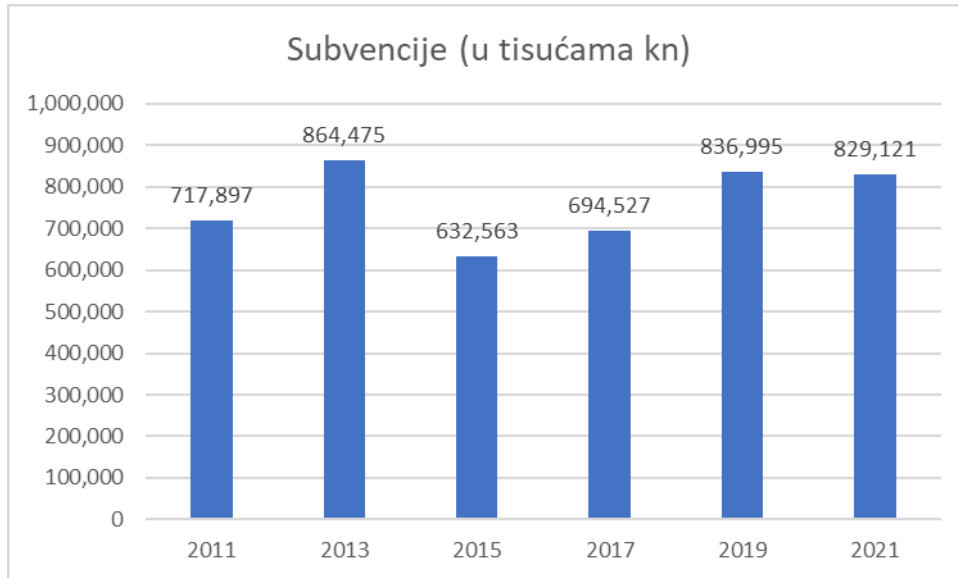
1.1.1.4. Pomoći

Stavka Pomoći je narasla zbog obnove Zagreba u 2021. godine, međutim iz nje se vidi da je svega 82 milijuna kuna osigurano za obnovu, dok je 50 milijuna kuna osigurano za Hrvatsko narodno kazalište.

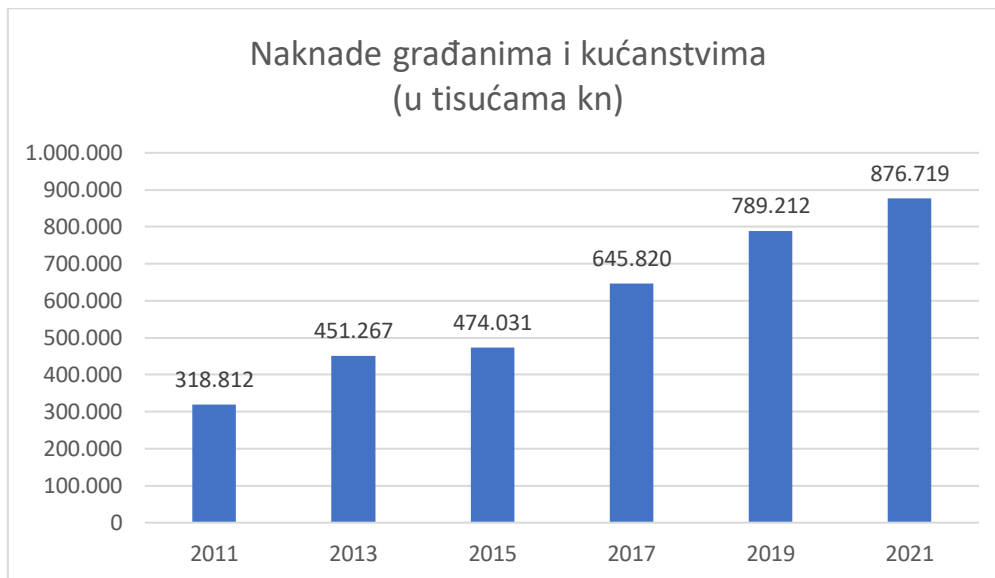
1.1.1.5. Subvencije

Subvencije trgovačkim društvima kroz 10 godina osciliraju, ali 2021. godine su preko 100 milijuna kuna veće u odnosu na 2011. godinu. To pokazuje da se gradskim poduzećima upravlja sve lošije stoga je potrebna financijska pomoć iz proračuna sve veća.

1.1.1.6. *Naknade građanima i kućanstvima*

Naknade građanima i kućanstvima su glavni alat kojim vlast „kupuje“ građane kroz socijalne politike. Tu su primjerice naknade za roditelje odgajatelje, dodatak umirovljenicima, stipendije i sl... U 10 godina je taj iznos narastao s 318 milijuna kuna godišnje na 877 milijuna kuna godišnje. To je porast od 275%, dakle gotovo **utrostručenje novca poreznih obveznika koji se koristi za kupnju birača na izborima!**

1.1.2. **Planirane uštede prema prijedlogu Davora Nadija**

Grad Zagreb je u financijskom problemu zbog mnogih neefikasnosti unutar gradske uprave, poduzeća i ustanova. Stoga je potrebno provesti optimizaciju

i digitalizaciju procesa te ukinuti izmišljena radna mjesta i povući se iz aktivnosti koje nisu nužne za funkcioniranje grada.

1.1.2.1. Plaće – ušteda 500 milijuna kuna godišnje

Grad Zagreb za plaće izdvaja skoro 5 milijardi kuna što ne uključuje plaće Holdinga i ZET-a. Čak i kad se izdvoje plaće za obrazovanje koje dolaze iz proračuna središnje države, ta cifra je i dalje oko 3,2 milijarde kuna. **Taj iznos ćemo smanjiti za oko 650 milijuna kuna.** Plaće nećemo smanjivati nego ćemo se fokusirati na smanjenje broja zaposlenih prvenstveno na administrativnim i menadžerskim mjestima. Podsjetimo se, plaće su 2016. godine iznosile 2,5 milijardi kuna što je oko 700 milijuna kuna manje nego danas, a možemo se složiti da je već i tada bilo previše zaposlenih. Grad Zagreb zajedno s proračunskim korisnicima i pripadajućim poduzećima danas broji oko 32 000 zaposlenih što planiramo smanjiti na maksimalno 28 000.

Smanjenje broja zaposlenih

Smanjenje broja zaposlenih će biti provedeno u 3 faze:

1. U prvih 6 mjesec otpuštanje svih na izmišljenim radnim mjestima.
2. Zaposlenicima koji su blizu mirovine će biti ponuđene otpremnine za raniji odlazak u mirovinu – u prvih 6 mjeseci. Zaposlenici koji odlaze u mirovinu će se mijenjati po principu 4 za 1.
3. Optimizacija i digitalizacija procesa će također rezultirati potrebom za manjim brojem zaposlenika i napraviti temelj za vrednovanje rada. Zaposlenicima koji postanu tehnološki višak u tom scenariju će se uručiti otkaz uz otpremninu. Na pozicijama za koje se samo smanjuje broj izvršitelja će otkaz dobiti oni koji će biti najlošije ocijenjeni. Rok provedbe godina i pol do dvije godine.

Vrednovanje i nagrađivanje

Od uštede 650 milijuna kuna na smanjenju broja zaposlenih, 150 milijuna kuna će se preusmjeriti u nagrađivanje zaposlenika koji dobro rade prema sustavu vrednovanja koji će biti uveden. **Trećini najboljih zaposlenika** od onih koji će nakon rezova ostati u gradskoj upravi i poduzećima, to je prilika **za godišnju nagradu od, u prosjeku, 10 000 kuna po zaposlenome.** Vrednovanje će u obzir uzimati različite parametre ovisno o vrsti posla koji službenik, namještenik ili zaposlenik obavlja.

Digitalizacija

Digitalizacija još uvijek nije u dovoljnoj mjeri u primjeni u gradskoj upravi i poduzećima. Nove tehnologije ćemo implementirati na način da se procesi pojednostave, da se broj koraka do rješenje problema smanji, a da se potreba za fizičkim dolascima građana u gradsku upravu svede na minimum. Takav pristup će rezultirati **kvalitetnijom, transparentnijom i bržom uslugom za građane** uz istovremeno lakše praćenje rezultata rada zaposlenika što će posljedično i podići efikasnost javnog sektora uz smanjenje troškova rada i materijalnih rashoda.

1.1.2.2. Materijalni rashodi – ušteda 1 milijardu kuna godišnje

Planirani materijalni rashodi u 2021. godini su visokih 3,5 milijardi kuna što je čak 25% ukupni planiranih rashoda. Kako drugi JLRS-ovi taj postotak imaju uglavnom znatno niži, jasno je da tu postoji prostor za racionalizaciju troškova. Cilj nam je smanjiti materijalne rashode za milijardu kuna na 2,5 milijarde.

Kao što je već ranije navedeno, manji broj zaposlenih će rezultirati i smanjenjem rashoda koji prate radna mjesta poput režija, telefona, računala, službenih vozila i slično. Usluge su unutar materijalnih rashoda izuzetno visokih 2,5 milijarde kuna, a velik dio toga otpada na neefikasne javne nabave. To je izuzetno visok udio troškova koji odlazi na usluge za tako velik sustav koji većinu poslova može odraditi unutar sustava.

1.1.2.3. Natječaji – 400 milijuna kuna godišnje

Prilikom natječaja kroz troškovnike koji ne specificiraju u detalj što se točno nabavlja se može pooštriti konkurencija i time doći do rušenja cijena na natječajima. Pojednostavljeno, jača konkurencija znači povoljnija cijena nabave. Također, pozivni natječaji koji idu na 3 ponude će se svesti na minimum pa će se čak i za male nabave objavljivati natječaji na webu grada. Procjenjujemo da će se na taj način godišnje uštedjeti do 300 milijuna kuna.

1.1.2.4. Subvencije i naknade građanima – 700 milijuna kuna godišnje

Subvencije i naknade građanima su zbrojeno za 2021. godinu planirane na razini od otprilike 1,7 milijardi kuna u sličnim omjerima za građanstvo i gradska poduzeća. Ukupni rashodi grada iznose 14 milijardi kuna, stoga je jasno da na subvencije i naknade odlazi 12% proračuna. Predložiti ćemo odluku na gradskoj skupštini prema kojima u godinama s pozitivnim rastom BDP-a subvencije ne smiju prelaziti iznos od milijarde kuna čime ćemo uštedjeti 700 milijuna kuna na godišnjoj razini. Smanjiti ćemo 400 milijuna kuna subvencije gradskim poduzećima i 300 milijuna kuna na socijalnim naknadama od čega glavnina s programa roditelja odgajatelja. Potrebu za subvencijama ćemo smanjiti podizanjem efikasnosti poduzeća kroz optimizaciju procesa i otpuštanje tehnološkog viška radne snage.

1.1.2.5. Imovina – povećanje prihoda 600 milijuna kuna godišnje (ili više)

Grad Zagreb ima izuzetno velik potencijal zaključan u gradskoj imovini koju možemo podijeliti u 3 kategorije:

1. Imovina u funkciji, ali kroz netransparentne natječaje

Ovdje se prvenstveno misli na gradske poslovne prostore i stanove koji se daju u najam po cijenama daleko ispod tržišnih. Ovu praksu namjeravamo prekinuti uvođenjem online aukcija za najam ili prodaju takvih prostora što će minimalno udeseterostručiti gradske prihode od takvih prostora.

2. Imovina koja nije u punoj funkciji

Grad ima u svome vlasništvu imovine koja nije u funkciji u potpunosti ili djelomično. Tu se misli na već svima poznate Gredelj, Zagrepčanku, Paromlin, gradske stanove, ali i prostore koji su djelomično iskorišteni poput velesajma i hipodroma.

Takvu imovinu ćemo staviti u funkciju bilo kroz prodaju privatnim investitorima bilo kroz davanje u koncesiju kako bi ulaskom privatnog kapitala se podigla njihova vrijednost za društvo, a u gradsku blagajnu se slili prihodi od prodaje ili koncesije, a nakon toga i od komunalne naknade to poreza na dohodak svih zaposlenih na novim radnim mjestima koje će se tako otvoriti.

3. Gradska poduzeća koja nisu nužna za funkcioniranje grada

Grad Zagreb ima i mnoge neefikasnosti zahvaljujući činjenici da se bavi poslovima kojima se puno efikasnije bave privatna poduzeća na tržištu. Najočitiiji primjer takvih aktivnosti je Zagrebplakat koji bi bio prvi na redu za prodaju uz AGM, Upravljanje projektima i Zagrebačku stanogradnju. Udio grada u APIS-u bi također išao na prodaju, točnije prodali bi taj udio državi koja bi i trebala biti normalni vlasnik takvog poduzeća.

1.1.3. Ukupne planirane uštede = 3,2 milijarde kuna

Uštedama koje su ovdje prikazane i boljim upravljanjem imovinom otvorio bi se prostor od 3,2 milijarde kuna koji bi iskoristili na sljedeći način:

- 1 milijarda kuna godišnje na porezna rasterećenja
 - 833 milijuna kuna prirez
 - Ostala rasterećenja koja ćemo naknadno objaviti
- 1 milijarda kuna godišnje za financijsku stabilizaciju grada
 - Dio dugova refinancirati, a dio otplatiti
- 1,2 milijarde kuna godišnje za povećanje investicija
 - **Uz sufinanciranje 85% iz EU fondova to se može pretvoriti u dodatnih 8 milijardi kuna godišnje novih investicija što je dodatne 32 milijarde kuna kroz 4 godine!**

1.1.4. Sažetak poglavlja

Iz prvog dijela ovog dokumenta je prikazano da su u posljednjih 10 godina rashodi Grada Zagreba snažno narasli (udvostručeni) s ciljem kupnje glasova kroz zapošljavanja, socijalne programe i netransparentne javne nabave.

U drugom dijelu je prikazano na koji način planiramo rezovima, digitalizacijom i optimizacijom procesa smanjiti rashode grada i uštede. Niti jedan drugi kandidat za gradonačelnika Zagreba nije jasno rekao gdje bi, što i koliko rezao ukoliko želi grad spasiti financijske propasti.

U trećem dijelu dokumenta objašnjavamo kako iskoristiti provedene uštede za ukidanje prireza, otplatu dugova te nove projekte sufinancirane EU fondovima. Davor Nađi i stranka FOKUS jedini nude takvo rješenje.

2. FOKUS NA UPRAVLJANJE GRADOM

2.1. Investicijski plan za Zagreb

Grad Zagreb mora biti gospodarska lokomotiva Hrvatske, imati ulogu svjetionika koji će staviti Hrvatsku na investicijsku kartu svijeta i privlačiti inozemne investicije u Hrvatsku. Da bi se to postiglo, potrebno je stvoriti poslovnu klimu koja će investitorima slati poruku da su investicije dobro došle, da su porezi niski i stabilni, gradska administracija efikasna, pravedna i susretljiva. Za privlačenje velikih investicija stoga predlažemo 4 seta mjera.

2.1.1. Paket poreznih olakšica

2.1.1.1. Komunalni doprinos

U 2020. godini komunalni doprinos je planiran u iznosu 180 milijuna kuna što je u odnosu na ukupno planirane prihode u od 14 milijardi kuna tek nešto više od 1%. Treba naglasiti i da visoka cijena komunalnog doprinosa ruši konkurentnost Hrvatske na globalnoj Doing business ljestvici. Stoga bih smanjenjem komunalnog doprinosa za 30% Zagreb učinio privlačnijim investitorima, a Hrvatska bi se tim potezom popela i na Doing business ljestvici. Za investicije koje bi otvarale radna mjesta temeljena na znanju, prije svega kreativne industrije, financijski sektor, istraživanje i razvoj, IT sektor, farmacija i sl., komunalni doprinos bi smanjio za 70%.

Na istoj razini investicija, to bi značilo upola manji prihod od komunalnog doprinosa. Međutim, paket poreznih olakšica bi donio više investicija što bi rezultiralo i većim prihodom od komunalnog doprinosa. Stoga gubitka za proračun tu ne bi bilo.

2.1.1.2. Komunalna naknada

Svaka nova investicija u godini nakon izgradnje treba biti u potpunosti oslobođena komunalne naknade, a svim poduzetnicima početnicima komunalna naknada ukinuta za prve dvije godine poslovanja. Na taj način se ljude dodatno potiče na ulazak u poduzetništvo jer u početku poslovanja imaju manje nameta. Malim poduzetnicima i obrtnicima koji već posluju ćemo komunalnu naknadu smanjiti za 25%. Privremeno smanjenje prihoda proračuna kroz ovu mjeru bi bilo svega 20-ak milijuna kuna no kako se novi objekti rade, u roku godinu do dvije bi se prihodi od komunalne naknade vratili na sadašnju razinu. Također, donijet ćemo kroz odluku o komunalnoj naknadi i odluku da u slučaju zatvaranja poslovanja odlukom države, komunalna naknada se automatski prestaje obračunavati.

2.1.1.3. Prirez

U Hrvatskoj je porezno opterećenje plaća još uvijek dosta visoko u odnosu na usporedive zemlje, a to opterećenje je najviše u Zagrebu zbog najvišeg prireza u zemlji. Ako želimo privući investicije koje otvaraju radna mjesta temeljena na znanju, onda je jako bitno imati porezni sustav koji ne kažnjava izvrsnost

u radu, nego ju potiče. Upravo zato ćemo ukinuti prirez kako bi oni najbolji zaposlenici imali više neto plaće, a poslodavce bi manje koštalo davati povišice s ciljem zadržavanja i nagrađivanja najboljih radnika. Ukidanje prireza, statički gledano, znači 833 milijuna kuna manje prihoda proračunu. Međutim, s više investicija i rastom plaća, porast prihoda od poreza na dohodak bi do kraja mandata nadoknadio te prihode.

2.1.1.4. Uštede

Spomenute porezne rezove treba „premostiti“ u prve dvije godine dok zbog veće gospodarske aktivnosti ne krene jače punjenje proračuna. To bi učinili mogućim već spomenutim uštedama u iznosu od 3.2 milijarde kuna:

- na plaćama u iznosu od 500 milijuna kuna – to znači minimalno 4000 otkaza uhljebima što bi rezultiralo uštedom od 650 milijuna kuna od čega bi 150 milijuna kuna vratili kroz nagrade najboljim zaposlenicima
- na materijalnim rashodima 1 milijarda kuna – u zadnjih 10 godina su se udvostručili (porasli za skoro 2 milijarde kuna)
- kroz transparentnije natječaje 400 milijuna kuna
- smanjenje subvencija gradskim poduzećima za 400 milijuna kuna – otpuštanje viška radnika u administraciji i optimizacija procesa bi dovela do veće efikasnosti poduzeća i manjih gubitaka.
- smanjenje socijalnih naknada za 300 milijuna kuna – ukidanje programa roditelji odgajatelji s prijelaznim razdobljem od jedne godine
- povećanjem prihoda od gradske imovine za 600 milijuna kuna godišnje

Tim uštedama bi se, osim spomenutih milijardu kuna za porezna rasterećenja, otvorilo i 1 milijarda kuna prostora godišnje za otplatu dugova te 1.2 milijarde kuna godišnje više za nove investicije.

2.1.2. Probiznis politike i deregulacija

Privlačenje investicija ne čini samo povoljna porezna politika nego i mnogi drugi faktori poput dostupne radne snage, jednostavnost i transparentnost administracije, prihvaćanje novih trendova te susretljivost prema investitorima.

2.1.2.1. Transparentnost i digitalizacija administracije

Prostorni planovi

Svi prostorni planovi grada Zagreba trebaju biti dostupni online kako bi svaki građanin i investitor mogli u bilo kojem trenutku za bilo koju česticu provjeriti za koju je namjenu predviđena prostornim planom. Takav pristup treba primijeniti i na svake izmjene prostornog plana bilo koje razine kako bi građanima bilo lakše vidjeti što se u nadolazećim izmjenama prostornog plana mijenja.

Prostorni planovi trebaju i dalje čuvati infrastrukturne koridore i kvalitetu života, ali gradska administracija mora biti i susretljiva za nove investicije što treba imati na umu prilikom donošenja njihovih izmjena.

Izdavanje dozvola i ostala administracija

Brzo izdavanje građevinskih dozvola je jedan od osnovnih preduvjeta za privlačenje investicija. U tu svrhu, potrebno je ubrzati gradsku administraciju, koristiti sustav e-dozvole i pridržavati se zakonskih rokova, ali imati za cilj biti i brži od tih rokova. Također, vrlo je bitno da zemljišta imaju usklađene zemljišne knjige i katastar te riješene vlasničke odnose. Upravo takav primjer projekta se može naći u Svetoj Nedelji koja je prva u Hrvatskoj učinila to za područje cijelog grada.

Izdavanje građevinskih dozvola, ali i svaki drugi susret investitora s gradskom administracijom, mora biti praćen digitalnim transparentnim pregledom procesa kako bi investitori, ali i svaki građanin za svoj predmet, u svakom trenutku znali što se događa s njihovim predmetom i u kojoj je fazi rješavanja.

Prihvatanje novih trendova

Grad Zagreb treba napraviti i poteze koji šalju i simboličnu poruku investitorima da je Gradska uprava otvorena za nove tehnologije što se može postići potezima poput prihvatanja plaćanja komunalija bitcoinom, otvorenosti podataka građanima koristeći cloud tehnologije (kako proračunski i statistički podaci, tako i anonimizirani strojno čitljivi podaci za obradu od strane privatnog sektora).

2.1.2.2. Stavljanje imovine u funkciju privlačenja investicija

Zagreb na investicijsku kartu Europe i svijeta može doći i raspisom natječaja za velike projekte (su)financirane privatnim kapitalom. Prostori Gredelja, velesajma, ali i Save sadrže preko milijun kvadrata površine na najatraktivnijim pozicijama u Zagrebu. Pripremom prostorno-planske dokumentacije, rješavanjem imovinsko-pravnih odnosa i raspisivanjem natječaja za te megainvesticije za Hrvatske prilike bi zasigurno skrenuli pažnju velikih globalnih investicijskih fondova na Zagreb. Takve investicije bi bile mjerene u milijardama, promijenile vizuru Zagreba i otvorile tisuće novih radnih mjesta! Koristi za državni i gradski proračun bi također bile vrlo velike.

Gredelj

U području južno od pruge, između autobusnog i željezničkog kolodvora nalazi se prostor napuštene tvornice Gredelj – skoro pola milijuna kvadrata neiskorištenog zemljišta na pet minuta hoda od samog središta grada.

Grad je već proveo i natječaj za plan revitalizacije tog dijela grada, koji jednim potezom rješava nekoliko gorućih problema razvoja grada. Jedno je prometna povezanost sjever-jug koja je narušena zbog pruge koja presjeca Zagreb napola. Drugi je izgradnja novog centra grada u kojem bi se mogle smjestiti

mnoge javne ustanove i ministarstva koja su sada raštrkana po Zagrebu, često u starim zgradama oštećenim u potresu. Treće je potencijal izgradnje čak milijun kvadrata stambenog prostora, koji bi mogao postati novi dom tisućama Zagrepčana i koji bi investiciju učinio vrlo isplativom. To bi moglo privući privatne investitore, pa bi tako jedan važan projekt mogao biti financiran s vrlo malo javnog novca.

Nepotrebno je reći kako bi provedba jednog takvog mega-projekta imala mulitplikativan učinak na ekonomiju glavnog grada i Hrvatske.

Program Sava/Zagreb na Savi

Između nasipa, u pojasu širokom i do 300 m koji presjeca Zagreb napola, leži 300.000 m² izuzetno kvalitetnog prostora, koji je neiskorišten jer je zapravo retencijsko polje. Spajanjem kanala Sava-Odra u kanal Sava-Sava kao retencije bi se koristilo Lonjsko i odransko polje te bi se ovaj prostor oslobodio za kvalitetnije korištenje. Zagreb bi konačno izašao na obale Save i saživio s rijekom.

Program Sava dodatno pruža zaštitu zagrebačkog vodonosnika čija se razina spušta za 1,5m svakih 10 godina obzirom da se korito rijeke Save ukopava zbog smanjenog prinosa sedimenta sa Slovenske strane obzirom na izgradnju slovenskog sustava HE. Stoga je neophodno zaustaviti taj proces zadržavanjem vode u niskim režimima vodostaja na tom području što se može učiniti branama koje bi bile plaćene proizvodnjom el. energije proizvedene iz generatora ugrađenih u njih. Dodatni plus mogućnost da se za 20% cijene dobije most na brani, dakle nekoliko novih prelaza koji bi prometno rasteretili problematičnu sjever-jug komunikaciju.

Ovaj projekt također u sebi, osim zaštite od poplava i zaštite pitke vode te prometnog potencijala krije i spomenute energetske potencijale jer bi bila moguća proizvodnja preko 600 Gw/h godišnje što je preko 20% potreba grada Zagreba. Postoji također i turistički i poljoprivredni potencijal, a bilo bi ga moguće financirati iz EU fondova u svim segmentima osim energetskeog.

Velesajam

Kao i u prethodna dva primjera, velesajam je još jedan prostor na izuzetno atraktivnoj lokaciji s oko pola milijuna kvadrata prostora gdje se može dobiti preko milijun kvadrata poslovnog i stambenog prostora. To je svakako izuzetno vrijedna lokacija koja može služiti kao magnet za inozemne investicije.

2.1.3. Privlačenje kapitala kroz Zagrebačku burzu

Za privlačenje investicija bitno je imati i razvijeno tržište kapitala. Građani Republike Hrvatske na računima drže štednju od preko 200 milijardi kuna uz vrlo niske kamate na štednju. Prodaja udjela u nekim trgovačkim društvima grada građanima grada Zagreba te izdanje obveznica za obnovu grada Zagreba te za spomenute projekte bi građanima omogućila investiranje štednje u

isplativije oblike financijske imovine, a istovremeno Gradu osiguralo injekciju kapitala potrebnu za razvoj u ovako teškoj financijskoj situaciji.

2.1.4. Rezultat

Ukoliko se provedu sve predložene mjere i imovina stavi u funkciju, govorimo o milijunima kvadrata izgrađenih novih poslovnih i stambenih prostora, rješavanju prometnih, vodoopskrbnih i energetske probleme, ali i izuzetno velikom broju novih radnih mjesta (mjereno u desecima tisuća) što bi sigurno rezultiralo i značajnim rastom plaća.

2.2. Transparentnost

Transparentnost nije samo prikazivanje faktura, nego je to pristup otvorenog prikazivanja podataka onima kojima odgovaramo – građanima. Sveta Nedelja je u mom mandatu postala primjer transparentnosti u Hrvatskoj. Sada je vrijeme da Zagreb preuzme vodstvo koje je kao glavni grad trebao i imati od početka. To ćemo učiniti na sljedeći način:

2.2.1. Financije i nabava

Svi računi, narudžbenice i ugovori će biti na jednom mjestu u online obliku. Lako pretraživo i strojno obradivo. Izuzetak su eventualno informacije konfliktne sa GDPR-om, ali i za takve podatke ćemo tražiti dozvolu da objavimo. Na jednom mjestu će se moći naći sve račune, narudžbenice i ugovore za gradsku upravu i za sva gradska poduzeća i ustanove. Također, objavit ćemo i skenirane sve potpisane ugovore koje se, prema zakonu, može objaviti.

2.2.2. Prostorno planiranje

Svi prostorni planovi će biti dostupni u online obliku gdje će se, osim namjene čestice, moći vidjeti i dostupna infrastruktura (izgrađena i planirana) te vlasništvo nekretnine. Također će se moći vidjeti čestice i nekretnine koje su oglašene za prodaju (na zahtjev građana ili agencija za prodaju nekretnina) kako bi investitori na jednom mjestu mogli vidjeti odgovara li namjena zemljišta vrsti investicije koju žele realizirati.

Svaka izmjena prostornog plana bi također tijekom javne rasprave bila na taj način objavljena kako bi svim zainteresiranim građanima bila lako dostupna na uvid.

2.2.3. Okoliš

Gradski portal za transparentnost će sadržavati i informacije poput kvalitete zraka, razine vodostaja Save, razini elektromagnetskog zračenja gdje će se informacije prikazivati u stvarnom vremenu.

2.2.4. Gradska poduzeća i ustanove

Osim potpune transparentnosti financija i nabave, lako će biti dostupni i drugi pokazatelji poput:

- Broja zaposlenih u svakoj instituciji (trenutno i povijesno stanje)
- Sistematizacije s brojem izvršitelja i bruto plaćom za svaku poziciju
- Imovina na korištenju zaposlenika poput računala, službenih automobila, mobitela i sl.

Također će biti omogućeno i uvid:

- u stvarnom vremenu kroz GPS i pozicije tramvaja, autobusa, kamiona za odvoz otpada
- kreirani mjesečni izvještaji o kašnjenjima i svim problemima s komunalnim uslugama.

3. FOKUS NA VIZIJU GRADA ZAGREBA

3.1. Infrastruktura

Kako smo u ranijim poglavljima objasnili, kroz uštede bi oslobodili dodatnih 1,2 milijarde kuna vlastitih sredstava za investicije. Ako na to nadodamo postojećih oko 2 milijarde kuna godišnje, dolazimo do iznosa od oko 3 milijarde kuna godišnje vlastitih sredstava kojima bi grad radio obnovu infrastrukture, financirao nove projekte i financirao svoju komponentu obnove Zagreba.

3.1.1. Zdravstvo, odgoj i obrazovanje, treća dob

3.1.1.1. *Obnova škola i bolnica*

Mnoge škole i bolnice su oštećene u potresu. Iako je proces obnove nekretnina u javnom vlasništvu pokrenut, taj proces treba ubrzati i osigurati da se EU sredstva iskoriste prije isteka roka za njihovo korištenje. To je minimum obnove koji mora biti učinjen.

3.1.1.2. *Izgradnja*

Odgoj i obrazovanje

Grad Zagreb treba omogućiti jednosmjensku nastavu na području cijelog grada te dovoljno mjesta u vrtićima za svu djecu čiji roditelji žele imati tu uslugu. Shodno tome, potrebno je izgraditi i odgovarajuće kapacitet škole i vrtića koristeći EU sredstva iz Fonda za oporavak.

Bolnica Blato

U suradnji s državom je svakako nužno realizirati projekt bolnice Blato. Zagrebačke bolnice su u lošem stanju, a na južnom dijelu Zagreba još uvijek nema niti jedne bolnice. Sredstva Fonda za oporavak bi se mogla iskoristiti i za taj projekt koji bi nam bio jedan od prioriteta u mandatu.

3.1.1.3. *Domovi i dnevni boravci za starije i nemoćne osobe*

Pored svake bolnice, gdje ima prostora, izgradit ćemo dom za starije po modelu gradnje podzemne garaže iznad koje bi bio dom za starije. Uvjet za koncesiju za gradnju doma za starije privatnom investitoru bi bio da garaža bude otvorena za korisnika bolnica. Na taj način bi se riješio problem parkinga primjerice kod KB Sestre Milosrdnice i KB Dubrava te budućoj bolnici Blato. Ukoliko bi bilo prostora, taj model bi primijenili i kod drugih bolnica u Zagrebu, a troška za gradski proračun ne bi bilo.

3.1.2. Promet

Zagreb ima problem s prometnim gužvama, a velik dio zagađenja zraka dolazi iz prometa. S obzirom da grad raste, potrebno je dugoročno promišljati o razvoju prometne infrastrukture s naglaskom na javni prijevoz te proširiti tramvajsku mrežu i krenuti prema gradnji metroa u kombinaciji s velikim parkinzima na ulazu u grad za putnike koji dolaze izvan Zagreba.

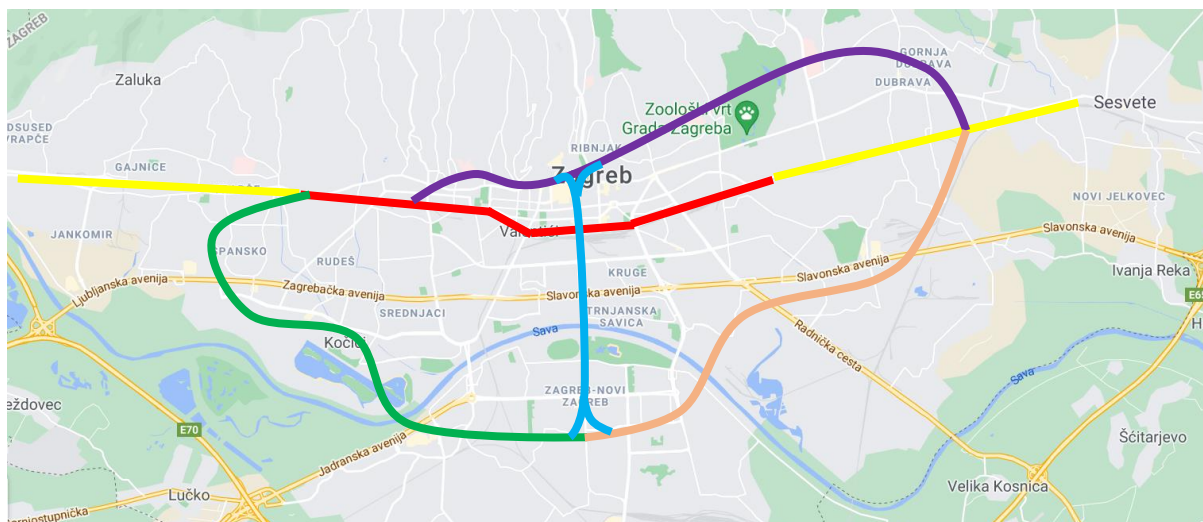
3.1.2.1. Tramvajske pruge

Zagreb desetljećima nije izgradio ni metar nove pruge. To ćemo promijeniti produljenjem pruge gdje je to moguće, prvenstveno na području Novog Zagreba gdje su prometni koridori dovoljno široki (primjerice potez Sarajevska – Vatikanska).

3.1.2.2. Metro

Svjesni smo da je izgradnja metroa dugoročan i zahtjevan projekt, no nikad izdašnjim sredstvima iz EU fondova bi takva investicija mogla biti isplativa za grad Zagreb. Ovo je povijesna prilika da grad Zagreb krene s izgradnjom metroa i riješi prometne probleme za desetljeća koja dolaze. Naš prijedlog je izgradnja metroa u 3 faze:

- Srednji rok (istok-zapad-jug): Spuštanje postojeće pruge pod zemlju s 3 kraka pruge od Glavnog kolodvora
 - **Faza A1 (istok-zapad) – Od Vrapča do Ravnica – rok: 2025. g.**
 - **Faza A2 (centar-jug) – Od Centra do Novog Zagreba - rok: 2026.**
 - **Faza A3 (nastavak na A1) - Dovršetak prema istoku od Ravnica do Sesveta i prema zapadu od Vrapča do Podsuseda – rok: 2027. g.**
- Dugi rok (kružna linija): Izgradnja metroa u obliku elipse koja će obuhvatiti veći dio Zagreba, uključujući većinu bolnica i autobusni kolodvor
 - **Faza B1 – Spoj od Vrapča preko Španskog, Jaruna i Blata do Trnskog - rok: 2029. g.**
 - **Faza B2 – Spoj od Selske preko KB Sestara Milosrdnice, Gornjeg grada, Petrove, KB Merkura do KB Dubrava i spoj na postojeću liniju u Dubravi – rok 2029. g.**
 - **Faza B3 – Spoj do Trnskog preko Žitnjaka do postojeće linije u Dubravi čime bi se „zatvorila“ elipsa – rok 2030. g.**

S obzirom da bi izrada dokumentacije i provedba natječaja trajala po procjeni 3 godine, gradnja bi krenula 2024. godine, a završila 2030. godine. Kompletan trošak izgradnje procjenjujemo na 40 milijardi kuna od čega bi komponenta financirana iz EU fondova bila 34 milijarde kuna, a iz vlastitih sredstava 6 milijardi kuna. To je u periodu izgradnje manje oko 850 milijuna kuna godišnje vlastitih sredstava.

3.1.2.3. *Autobusni kolodvor*

Veliko prometno opterećenje i zagađenje zraka dolazi i od tisuće autobusa koji dnevno dolaze gotovo u centar grada do autobusnog kolodvora. S obzirom da svi ti autobusi dolaze izvan grada Zagreba, rješenje je izmjestiti autobusni kolodvor bliže obilaznici, a dalje preusmjeravati ljude na gradski javni prijevoz.

Stoga je naš plan premjestiti autobusni kolodvor u Blato, pored lokacije buduće bolnice koja je na ulazu u grad, tik do autocesta Bregana – Lipovac i Zagreb – Split. Na taj način autobusi više ne bi ulazili u centar grada čime bi se smanjilo i prometno opterećenje i onečišćenje zraka. Izgradnja novog autobusnog kolodvora bi se financirala prodajom zemljišta postojećeg autobusnog kolodvora koje je na izuzetno vrijednoj lokaciji između Strojarske i Radničke koje su poznata poslovna središta te na 10 minuta pješke od centra grada.

3.1.2.4. *Parking*

Zagreb ima velikih problema s parkiranjem zbog lošeg urbanizma gdje za građene zgrade nije planirano dovoljno parkirnih mjesta, ali i zbog velikog broja automobila koji dolaze svakodnevno u grad iz okolnih županija. Stoga predlažemo sljedeća rješenja:

1. Velika parkirališta na ulazu u Zagreb za koje kao karta vrijedi karta kupljena i za javni prijevoz (Podsused, Prečko, Blato, Novi Zagreb, Dubrava, Žitnjak) čime bi se dnevne migracije usmjeravalo na javni gradski prijevoz.

2. Kvarтовске гараже gdje bi se гаражна мјеста продавала станарима квартa, a крoвови гаража користили као парковне површине
3. Гараже поред болница испод домова за старије како би се ријешио проблем паркинга код болница

3.1.3. Здравствено - prometni centar Blato

Iz 5. poglavlja ste do sada mogli vidjeti da se često spominje Blato. Dugoročno vidimo to područje kao jedno od ključnih za razvoj grada Zagreba zbog čega bi na toj lokaciji smjestili:

- Novu bolnicu
- Dom za starije
- Novi autobusni kolodvor
- Parkiralište
- Stanicu podzemne željeznice
- Produljenje tramvajske pruge od rotora do te lokacije

Time bi ta lokacija postala svima prometno lako dostupna (autobusom, automobilom, tramvajem i metroom), pružala zdravstveno neophodne usluge (bolnica), ali i mjesto za boravak i stanovanje onima koji zdravstvene usluge najčešće trebaju - umirovljenicima (dom za starije). Velik broj autobusa koji trenutno idu u grad bi išli od autoceste samo do te lokacije, a mnogi građani koji automobilima sada idu u bolnice u središtu grada bi išli na tu lokaciju raznim prijevoznim sredstvima.

3.1.4. Vodovod i odvodnja

Za rješavanje problema gubitka vode iz vodovoda, kao i još uvijek nedovoljne izgrađenosti sustava vodoopskrbe i odvodnje, od presudnog su značaja financijska sredstva iz EU fondova te rješavanje problema pročištača otpadnih voda. Dugoročno, veliki je izazov i stanje vodonosnika iz kojeg se crpi pitka voda s obzirom na opadanje vodostaja Save o kojem taj vodonosnik ovisi.

Stoga je potrebno hitno riješiti problem pročištača te uložiti u sljedeće 4 godine 2 milijarde kuna u obnovu i izgradnju vodovoda i kanalizacije (85% sufinancirano EU fondovima). Također je nužno, u partnerstvu s državom, pokrenuti projekt izgradnje elektrana na Savi kako bi se očuvalo stanje vodonosnika za budućnost.

3.2. Gospodarenje otpadom

3.2.1. Zagreb je kantograd bez dugoročne strategije

Trenutačna situacija s gospodarenjem otpadom u Zagrebu je, blago rečeno, kaotična. Niti jedan dio sustava gospodarenja otpadom ne funkcionira na razini na kojoj bi trebao. Europska unija je objavila hijerarhiju otpada koja govori da se gospodarenje otpadom odvija prema sljedećem redoslijedu ili prioritetima:

1. Edukacija
2. Prevencija nastanka otpada ponovno upotrebom
3. Selekcija i recikliranje otpada
4. Energetska uporaba
5. Odlaganje otpada na deponij

3.2.1.1. Edukacija i prevencija

Iako je edukacija i prevencija nastanka otpada najvažniji dio sustava gospodarenja otpadom, taj dio u Zagrebu je gotovo u potpunosti zanemaren.

3.2.1.2. Odlagalište otpada je skoro puno!

Jakuševac je saniran, ali otvorena je nova ploča koja će biti popunjena u sljedećih nekoliko godina. Nakon toga, Zagreb nema gdje s otpadom. Zagreb godišnje generira preko 300 000 tona otpada, a s obzirom da visok postotak otpada završi na odlagalištu, odlagalište se puni iznimno brzo. Nakon što se napuni, Zagrebu prijeti napuljski scenarij sa smećem zatrpanim ulicama, jer neće imati gdje odlagati otpad.

3.2.1.3. Sustav prikupljanja otpada je neefikasan

Grad je pretvoren u kantograd zbog sustava selekcije na kućnom pragu koji jednostavno ne funkcionira u zgradama. Ljudima nije praktično razdvajati u malim stanovima tolike vrste otpada. S druge strane takav sustav je izuzetno skup. Prema Barometru konkurentnosti, sustavi gospodarenja otpadom trebaju imati selekciju otpada i recikliranje, no pritom treba paziti da ih se ne napravi preskupima za građane. Uz postojeći sustav, realno je očekivati poskupljenje cijene odvoza otpada. Treba naglasiti i da poduzeće Čistoća generira gubitke, primjerice 2018. godine na razini 50 milijuna kuna.

3.2.2. Zagreb treba promjenu sustava gospodarenja otpadom

Iz svega navedenog u kratkoj analizi stanja u prvom poglavlju, jasno je da je postojeći sustav neodrživ. Stoga se treba napraviti promjene u sustavu gospodarenja otpadom u 4 područja:

1. Edukacija stanovništva i prevencija nastanka otpada
2. Restrukturiranje Čistoće

3. Efikasnije prikupljanje i odvajanje otpada
4. Uvođenje energetske uporaba otpada

3.2.2.1. Edukacija stanovništva i prevencija nastanka otpada

Grad Zagreb u sve svoje odgojno obrazovne ustanove treba uvesti obrazovanje o odvajanju otpada koje se u školama i vrtićima treba i provoditi u praksi. To je spor i dugotrajan proces, no daje dobre rezultate u budućnosti. Također, potrebno je raditi prevenciju nastanka otpada počevši od gradske uprave. Digitalizacijom procesa se može koristiti manje papira, ne trebaju se stalno nabavljati zastavice na stupove i tramvaje koje s jedne strane znače potrošnju novca iz proračuna, a s druge strane završavaju kao otpad. Takvih primjera je mnogo, a svakako treba raditi i na ponovnoj uporabi stvari koje se mogu popraviti.

3.2.2.2. Restrukturiranje Čistoće

Čistoća d.o.o. kao gradsko poduzeće nije iznimka od ostalih gradskih poduzeća. I ono je godinama služilo za gomilanje zaposlenih, prvenstveno u administraciji. Iako niti jedan fizički radnik ili stručnjak za gospodarenje otpadom ne bi dobio otkaz, u području administracije treba napraviti odlučnu čistku. Čistoća ima blizu 2000 zaposlenih, a procjena je da je oko 400 zaposlenih u administraciji viška. Takva racionalizacija bi na razini godine uštedjela oko 60 milijuna kuna što bi značilo da poduzeće više ne bi poslovalo u minusu i ne bi trebalo biti subvencionirano iz gradskog proračuna.

3.2.2.3. Efikasnije prikupljanje i odvajanje otpada

Ako želimo da Zagreb više ne bude kantograd, a stanovnici da budu motivirani za selekciju otpada, tada sustav treba posložiti što je moguće jednostavnije. Naš prijedlog je da za sakupljanje otpada budu samo dvije kante – za suhu i mokru frakciju, dok bi kućama s okućnicom bio omogućen i komposter. To bi značilo manje potrebnih kanti na ulici, ali i manje različitih kamiona za sakupljanje, manje potrošnje goriva, manje sati vožnje i mnoge druge uštede. Istovremeno, stanovnicima bi bilo lakše odvajati u kantu za suhu frakciju otpad poput papira, plastike, metala, stakla, a u mokru frakciju ostatke hrane i slično.

Sadržaj kante za suhu frakciju se potom vozi u sortirnicu gdje se strojno vrši razvrstavanje otpada i sve korisno ide na recikliranje. Mokra frakcija ide prvo na sušenje u centar za gospodarenje otpadom, a potom također u sortirnicu nakon čega se iskoristivi dio otpada vozi na recikliranje (ili prodaje).

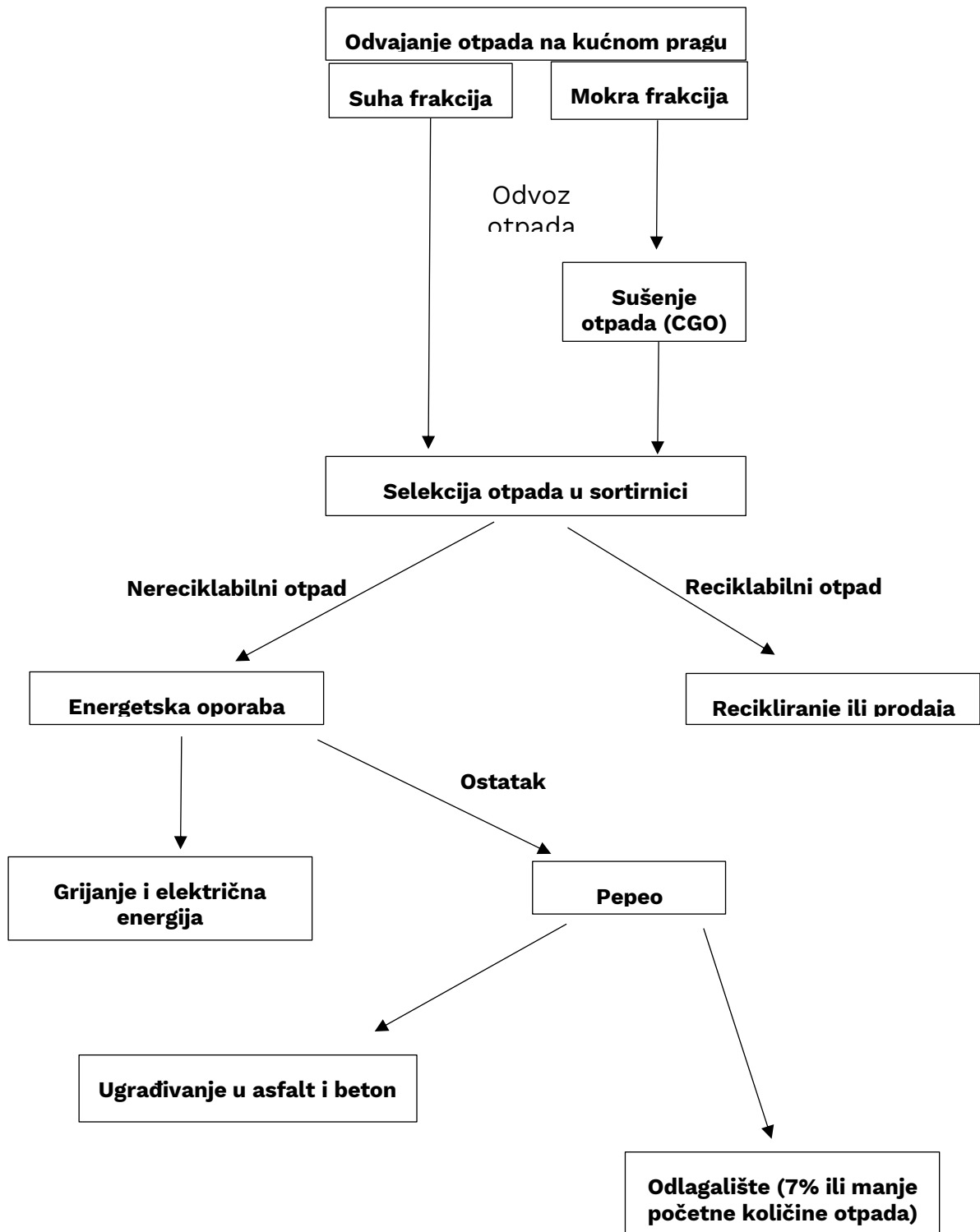
3.2.2.4. Uvođenje energetske uporabe otpada

Sav otpad koji se ne reciklira nakon sortirnice ide u postrojenje za energetska uporaba otpada gdje ga se koristi kao gorivo za dobivanje toplinske i električne energije. Na taj način se, prema Barometru konkurentnosti, stvara ušteda na godišnjoj razini od 123 milijuna kuna jer se treba kupiti manje fosilnih goriva. Na to treba nadodati i 50 milijuna kuna koje se može uprihoditi od prodaje emisijskih jedinica zbog smanjenja emisije CO₂ za 20%. Time se

dolazi do neto financijske koristi od 173 milijuna kuna godišnje. S druge strane, procjena troška izgradnje postrojenja za energetske obradu otpada je 600 milijuna kuna, a može se financirati 85% iz EU fondova. Iz toga je jasno vidljivo da bi se vlastita komponenta takvog objekta otplatila već u prvoj godini poslovanja, a kratak period otplate bi bio čak i ako bi se išlo u smjeru izgradnje objekta poput onog u Copenhagenu gdje se na krovu takvog objekta nalazi skijalište, zidovi se koriste za penjanje, a na vrhu zgrade je park.

Nakon cijelog takvog procesa, od početnog otpada ostaje vrlo malo pepela. Taj pepeo se može koristiti prilikom izgradnje ceste ili ugrađivati u beton, a samo manji dio (maksimalno 7%) početne količine otpada završava na deponiju.

3.2.3. Shematski prikaz zbrinjavanja otpada iz kućanstava

3.2.4. Zašto je predložen takav sustav?

Ovdje predloženi sustav gospodarenja otpadom je u skladu s hijerarhijom gospodarenja otpadom, ali i usklađen s prostorno-logističkim mogućnostima gospodarenja otpadom u gradu Zagrebu. Takav sustav bi građanima pojednostavio recikliranje otpada, grad učinio manje zatrpan kantama, okoliš bi bio čišći, a poslovanje Čistoće d.d. održivo.

3.3. Socijalna politika i sport

Grad Zagreb trenutno ima izuzetno visoke izdatke za socijalnu politiku, stoga, osim programa roditelja odgajatelja za kojeg smo najavili smanjenje stavke u poglavlju o uštedama, drugo ništa ne mislimo mijenjati, tj. sve ostaje kao i do sada. Jedina novost koju planiramo implementirati je plaćanje participacije od 10 kuna za recept za lijekove umirovljenicima što je na razini godine trošak od 15 milijuna kuna.

Stava sam da je mjera roditelj odgojitelj loša i nepravedna mjera jer potiče ljude da nisu zaposleni dugi niz godina nakon čega postaju trajno nezapošljivi dok istovremeno drugi zaposleni ljudi s djecom uplaćuju u proračun iz kojeg se financiraju te naknade. Isto tako, ta djeca ne idu u vrtić što može dovesti do manjka socijalizacije. Dodatno, sama poruka da se roditeljstvo zapravo profesionalizira kao zanimanje je po meni loša. Takvom mjerom se ljude stvara ovisnima o politici što nije dobro ni za demokraciju, a time ni za sve nas. Stoga bih tu mjeru prekinuo, a postojećim korisnicima ponudio program prekvalifikacije. Također, stava sam da je puno bitnije da u vrtićima bude dovoljno mjesta i da se primjerice, majkama poduzetnicama, omogućí besplatan boravak djece u vrtićima.

S obzirom da se sport velikim dijelom financira iz gradskog proračuna, financiranje sporta se također može gledati kao jedan oblik socijalne politike. Tu bih promijenio pristup u dodijeli javnog novca na način da bih uveo vaučerizaciju. Novac poreznih obveznika se ne bi dodjeljivao direktno udrugama nego bi svako dijete (tj. njegov roditelj) dobio vaučer definirane vrijednosti koji bi moglo iskoristiti za treniranje bilo kojeg sporta. Ona udruga kojoj bi dijete pristupilo bi iz gradskog proračuna dobila uplatu u iznosu tog vaučera. Na taj način bi sportske udruge uistinu radile u interesu djece jer bi vaučeri išli tamo gdje se kvalitetnije radi s djecom prema ocijeni djece i njihovih roditelja.

F[O]KUS

<https://nadjirjesenje.hr/>